Sri M. P. PATIL.—There is no question of spending money.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ನದಸ್ಯರು ನಚಿವರಾಗಿದ್ದುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ನೊಂದವರೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಮಾಹಿತಿ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಂಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ತಂಚೆ ನಡೆದದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕೂಡಿಸಿರುವ 13ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವಾಪನು ಕೊಡಿ, ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿ, ನಹಾಯ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬೇಡಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಈಗ ಅವರು ಹಾಲಿ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಷ್ಟವಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೇಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ?

Mining work at Hatti Gold Mines.

Q.—2561. Smt. BASAWARAJESWARI (Manvi).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is a fact that the mining work at Hatti Gold mines in Raichur district has been stopped;

(*b*) if so, the reasons therefor;

(*c*) whether the same has affected adversely the Government interests and if so, to what extent?

A.—Sri C. M. POONACHA (Minister for Home Affairs and Industries).—

(*a*) No.

(*b*) & (*c*) Does not arise.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಅಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು?

*ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿನಲಾಗಿಲ್ಲ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿನಲಾಗಿತ್ತು, ಕಾರಣ, ಮೈನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಲ್ಲಿ ವಾಯು ನಂಚಲನ ಇರುವ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಆಕ್ಸಿಲರಿ ಫ್ಯಾನ್ಸ್ ಹಾಕದೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರತಿ ಬಂಧಕವನ್ನು ಹಾಕಿದುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಆಕ್ಸಿಲರಿ ಫ್ಯಾನ್ಸ್ ಒದಗಿಸಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಮಯ ವಾದುದರಿಂದ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ 1956ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 1957ರಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲಿನಲಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹೈದರಾಬಾದ್ ನರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೇಳಿದರು?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ, ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒದಗಿನಲಾಯಿತು. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಪಲಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಕಾರದವರು 31 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ನಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಹಣ ನಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 14 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿರುವುದರಿಂದ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ನದಸ್ಯರು.—ನರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿನಬೇಕೆಂದು ನೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ.—(1)ಹೊನ ಇಂಜನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಇರುವ ಯೋಜನೆಗಳು (2) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲನಕಾರ್ಯಗಳು, ಎಂದರೆ, ವಾಯುನಂಚಲನ (ventilation system) ಉತ್ಪಾದನೆ ಉತ್ತಮಗೊಳಿನುವುದು; ಖನಿಜ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿನುವುದು, ಮತ್ತು ಬಡಾವಣೆ ಕೆಲನವನ್ನು ನೆಡೆನುವುದು.

ಒಬ್ಬ ನದಸ್ಯರು.—ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದವರ ಷೇರುಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ.—ಇದರ ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ರೂ. 56,83,000. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ನಮ್ಮ ನರ್ಕಾರದ ಬಂಡವಾಳವಿದೆ. ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಲಯಬಿಲಿಟೀನ್ ಮತ್ತು ಅನೆಟ್ಸ್ ವಿಭಜನೆ ಇನ್ನೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬನವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಹೈದರಾಬಾದ ಗೋಲ್ಡ್‌ಮೈನ್ಸ್ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಟ್ಟಿ ಗೋಲ್ಡ್ ಮೈನ್ಸ್ ಎಂದು ಏಕೆ ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ.—ಎರಡು ತಿಂಗಳಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಕಂಪೆನಿಯ ಮಹಾ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿ ಗೋಲ್ಡ್ ಮೈನ್ಸ್ ಎಂಬ ಹೆನರಿಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಹಟ್ಟಿ ಗೋಲ್ಡ್ ಮೈನ್ಸ್ ಎಂಬ ಹೆನರಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Sir, are these mines worked through John Taylor & Co., and if so, what is the amount that is paid to them annually?

Sri C. M. POONACHA.—They are the Managing Agents. I have the latest Balance-Sheet. I will have to find it out. I will make the figures available later.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—What was the amount that was paid to them last year?

Sri C. M. POONACHA.—It requires to be collected. I will furnish that information later.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—When does their agency come to an end ?

Sri C. M. POONACHA.—I require notice of that question. I will have to find out.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Is it not next October ?

Sri C. M. POONACHA.—I am not quite clear on that point. I will have to verify.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಎಸ್ ವೆಂಕಾಜಿರಾವ್.—ಓರ್ ಎಕ್ಸ್ ಟ್ರಾಕ್ಷನ್ ಪರ್‌ಸೆಂಟೇಜ್ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 3·8 ರಿಂದ 4 3 ರ ವರೆಗೆ ರಿಕವರೀಸ್ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಾಜಿರಾವ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು ಸಾಕೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರೋ !

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ.—ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಗಣಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಡೆವಲೆಪ್ ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಮುಂದುವರಿಸಿ, ರಿಚ್ ರೀಫ್ಸ್ ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡ ಬಹುದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

Sri J. P. SARWESH.—What is the total number of workers who work in the Hatti Gold mines and how many are removed recently ?

Sri C. M. POONACHA.—That does not arise from this question, but however I may state that about 1,600 labourers are working in these Mines.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is there any intention on the part of the Government to nationalise the gold mine ?

Sri C. M. POONACHA.—The majority share holding is with Government, but the total nationalisation is a point for consideration and that has not yet been examined since the final determination of assets and liabilities on this side has not been completed. The question is being discussed.

Sri J. B. MALLARADHYA.—When will this mine begin to work to the rated capacity ?

Sri C. M. POONACHA.—It is about 9½ years since the actual working has started.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Has the Government decided about the continuance or otherwise of the present managing agents ?

Sri C. M. POONACHA.—I am not quite clear about the managing agency terms. I have to look into it.,

Sri S. MUNI RAJU.—What is the profit that they are realising ?

Sri C. M. POONACHA.—As per the last audit report and balance sheet, the profit earned by the concern for the year ending 30th September was about Rs. 1,15,204.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the Government appoint a committee or an expert and procure a report about the desirability of working it or stopping it once and for all ?

Sri C. M. POONACHA.—That is a suggestion for action. It will be examined.

Sri J. B. MALLARADHYA.—What was the loss previous year and what happened to this year's profit ? Was it carried to the reserve or what is it ?

Sri C. M. POONACHA.—There seems to be an accumulated loss to the tune of about 17 lakhs so far as the working of the concern is concerned.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಡ್ರಿಲಿಂಗ್ ಮೆಷೀನ್ ವಗ್ಯೆರೆ ಕೋಲಾರದಿಂದ ಕಳಿಸಿ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ.—ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ನಲಕೆ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟವಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಗಣಿಮುಚ್ಚುವುದು ಉತ್ತಮ ವಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ.—ಆ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಚಿನ್ನದ ಸಂಪತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದೆ. ರಿಚ್ ರೀಫ್ಸ್ ಇದೆಯೆಂಬ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥಾದ್ದು ಜಯಪ್ರದವಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಖನಿಜ ಸಂಪತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಚಿನ್ನವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೋರ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ? ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ?

Sri C. M. POONACHA.—I have not got these details with me.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಎಷ್ಟು ಬೋರ್ ಹಾಕಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ.—ರಿಚ್ ರೀಫ್ಸ್ ಇವೆ. ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಟನ್ ಓರ್ ತೆಗೆದು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Is there any non-official on the Board of Management of this concern ?

Sri C. M. POONACHA.—The present Board of Management consists of the Minister for Industries as the Chairman of the Board of Directorate, the Finance Secretary to the Government of Mysore, the Commerce and Industries Secretary to the Government of Mysore, Mr. Sydney Tailor, that is, the representative of John Taylor & Sons, Raja Pannalal Bahsilal and C. Narayandas, these are the members.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—What is the value of the gross amount of gold produced last year ?

Sri C. M. POONACHA.—The gross proceeds out of the sale proceeds of silver, gold and copper mined was to the tune of Rs. 49,01,480 and the expenditure was about Rs. 47,86,276.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—What is the estimated ore reserve in that area ?

Sri C. M. POONACHA.—I have not got that report. It is stated that there are very rich ore deposits and it is capable of being worked for over 50 years.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Will the Government place before the House a detailed report about the working conditions of these gold mines and about the prospect of its being profitable or otherwise ?

Sri C. M. POONACHA.—The exact report and the working conditions of these mines will be placed on the table of the House. As to whether it could be profitable or otherwise is a matter which will have to be determined after a certain amount of developmental work and exploration.

Sri G. SIVAPPA.—But the Minister was pleased to state that it is still in the exploratory stage.

Sri C. M. POONACHA.—We are in the first stage and the second stage of development will have to be done to come to a final conclusion whether it is a profitable concern or not.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸವಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. At the same time the Minister says that it is in the exploratory stage. Some of the Hon'ble Members are unable to understand the exact position about these mines.

(*No answer*)

Sri V. P. DEENADAYALU NAIDU.—Will the Government take the House into confidence before the term is extended ?

Sri C. M. POONACHA.—That is a matter for consideration. I will certainly bear it in mind.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬನವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಈಗ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊರೆತರೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಪೂಣಚ್ಚ.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ 440 ಕಿಲೋವಾಟ್‌ಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂಕಳುಹಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

Publication of the Schemes under Second Five-Year Plan.

Q.—2672. Sri G. B. SHANKAR RAO (Hirekerur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have made any arrangements to serve as a *via media* between the Government and the public in publishing for general information the several schemes sponsored by them under the Second Five-Year Plan and in collecting and publishing information regarding the activities of the public in consonance with their policy in the implementation of the said schemes;

(*b*) if so, whether they have been actively and effectively pursued ?

A.—Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Deputy Minister for Planning and Development) [On behalf of SRI S. NIJALINGAPPA (Chief Minister)].—

(*a*) Adequate arrangements for publishing the Plan and the Annual Plan have been made.

(*b*) Yes.

Sri G. B. SHANKAR RAO.—I want to know the number of copies published each year and the institutions to which they have been supplied and whether they are supplied free or on payment of cost.